

جمهوری اسلامی ایران

وزارت نفت

اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل

راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست

MOP -HSED -GI-308(0)

صفحه ۳ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پراکنده غیرفعال
	MOP -HSED -GI-308(0)	

فهرست

صفحه	عنوان
۴	۱. هدف
۴	۲. دامنه کاربرد و محدوده تاثیر
۵	۳. مسئولیت ها و ضمانت اجرا
۵	۴. الزامات و مستندات مرجع
۶	۵. تعاریف
۷	۶. اقدامات
۱۹	۷. پیوست ها
۲۰	۱-۷ ضمیمه الف: اظهار نامه حمل و نقل جاده ای پسماندهای خطرناک
۲۲	۲-۷ ضمیمه ب: گواهی نامه تایید صلاحیت وسیله نقلیه حامل مواد خطرناک
۲۹	۳-۷ فرم تصویب مستندات داخلی اداره کل

صفحه ۴ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست MOP -HSED -GI-308(0)	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانذیر محال
--------------	--	--

۱- هدف

به منظور ایجاد و حفظ انسجام و یکپارچگی در نظام مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست، این سند به عنوان یک راهنما برای تحقق اهداف مدیریت پسماند در سیستم مدیریت HSE تهیه شده است. در این سند بخشی از **حداقل الزامات** مورد نیاز جهت برآورده نمودن نیازمندی های سیستم مدیریت پسماند بیان شده و در نحوه ایجاد فرایندهای مورد نیاز به شرکتها/ سازمانهای صنعت نفت کمک خواهد نمود. رعایت الزامات مورد اشاره در این راهنما برای کلیه واحدهای تحت پوشش و تابعه صنعت نفت و همچنین کلیه واحدهای صنعتی/ خدماتی مستقر در مناطق ویژه صنعت نفت الزامی می باشد.

حمل پسماندهای خطرناک از مهم ترین و ملموس ترین اجزاء سیستم مدیریت پسماند به حساب می آید چرا که پسماندهای خطرناک را از محل تولید به مقصد نهایی آن جهت دفع تحویل می دهد. از آنجا که حمل و نقل پسماندها از طریق راههای عمومی، بزرگراهها، مسیرهای ریلی و آبی صورت می پذیرد، لذا حمل آن باید تابع قوانین مربوط به پسماندهای خطرناک و همچنین قوانین وزارت راه و ترابری باشد. در همین راستا و به منظور پرهیز از اختلاف نظر و همچنین تکرار قوانین، "آیین نامه اجرایی حمل و نقل جاده ای مواد خطرناک" که بصورت مشترک از طرف وزارت راه و ترابری و سازمان حفاظت محیط زیست تنظیم گردیده و در تاریخ ۱۳۸۰/۱۲/۲۲ به تصویب هیات وزیران رسیده است.

راهنمای حاضر بمنظور اطلاع رسانی از حداقل ضوابط مورد نظر در هنگام حمل و نقل پسماندهای خطرناک می باشد که حمل کنندگان را ملزم به رعایت مفاد راهنما می نماید.

۲- دامنه کاربرد و محدوده تحت تاثیر

الزامات اشاره شده در راهنمای حاضر برای کلیه پسماندهای تولیدی در تمام واحدهای عملیاتی و غیرعملیاتی، مناطق ویژه، مجموعه های فرهنگی/ آموزشی/ سیاحتی یا اماکن و تاسیسات متعلق به آنها و همچنین پسماندهایی که در خارج از واحد/ مجتمع/ منطقه تولید شده و برای تصفیه و پردازش، بازیافت، ذخیره، تبدیل، سوزاندن یا دفن به واحد/ مجتمع/ منطقه فرستاده می شوند، کاربرد دارد. مواکدا اعلام می شود که این راهنما برای کلیه انواع پسماندها اعم از صنعتی و غیر صنعتی، شهری، کشاورزی، بیمارستانی و ... باید به کار برده شود.

صفحه ۵ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست MOP -HSED -GI-308(0)	 جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پاندمی‌های غیرعادی
--------------	--	--

۳- مسئولیت ها و ضمانت اجرا:

- لازم است کلیه فعالیت های مرتبط با حمل و نقل پسماند ها، تحت کنترل بخش محیط زیست امور HSE بوده و پس از مجوز بخش محیط زیست و تایید امور HSE صورت پذیرد.
- مسئولیت انجام اقدامات مذکور در سند حاضر و استقرار سیستم مدیریت پسماند در هر سازمان به عهده بالاترین مقام آن سازمان می باشد.
- مسئولیت نظارت بر حسن اجرای اقدامات قابل انجام در تاسیسات/شرکتهای تابعه/شرکتهای فرعی به عهده مدیر HSE شرکتهای اصلی می باشد.
- پیاده سازی الزامات سند حاضر در هر سازمان یکی از معیارهای ارزیابی عملکرد HSE آن سازمان خواهد بود.

۴ - الزامات و مستندات مرجع

با توجه به الزامات قانونی ذیل ایجاد سیستم مدیریت پسماند در مجتمعهها ضروری است.

- پروتکل کنترل انتقالات برون مرزی مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات در دریا (تهران - ۱۳۷۶)
- کنوانسیون بازل درباره کنترل انتقالات برون مرزی مواد زائد زیان بخش و دفع آنها (بازل - ۱۹۸۰)
- کنوانسیون جلوگیری از آلودگی دریایی ناشی از دفع (تخلیه) مواد زائد و دیگر مواد (لندن - ۱۹۷۲)
- کنوانسیون آئین اعلام رضایت قبلی برای مواد شیمیایی و آفت کشهای خطرناک خاص در تجارب بین المللی (روتتردام - ۲۰۰۳)
- کنوانسیون مدیریت زیست محیطی آلاینده های آلی پایدار (استکهلم)

صفحه ۶ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست MOP -HSED -GI-308(0)	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانده غیرفعال
--------------	--	--

- قانون مدیریت پسماندها، مصوب ۱۳۸۳/۲/۲۰ مجلس شورای اسلامی
- آئین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماند مصوب ۸۴/۵/۵ هیات وزیران
- آئین نامه اجرایی حمل و نقل مواد خطرناک مصوب ۸۰/۱۲/۲۲ هیات وزیران
- ضوابط و روش های مدیریت اجرایی پسماند های پزشکی و پسماند های وابسته
- ضوابط و روش های مدیریت اجرایی پسماند های برقی و الکترونیکی
- ضوابط و روش های مدیریت اجرایی پسماند های کشاورزی
- استقرار راهنمای مدیریت پسماند و تامین الزامات مربوطه با شماره سند MOP -HSED -GI-301

۵- تعاریف

- **حمل کننده:** منظور از حمل کننده، کلیه اشخاص حقیقی یا حقوقی، شرکتها و مؤسسات حمل و نقل، سازمانها، کارخانجات و... اعم از دولتی و غیر دولتی می باشد که به حمل و نقل پسماندها مبادرت می ورزند.
- **پسماند خطرناک:** پسماندی که طبق تعاریف ارائه شده در آخرین ویرایش راهنمای " طبقه بندی و کدگذاری پسماند در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست " به شماره MOP-HSED-GI-302 بعنوان پسماند خطرناک طبقه بندی شده باشد. کلیه پسماندهای خارج از تعریف یادشده، بعنوان پسماند غیرخطرناک تلقی می گردد.
- **محموله خطرناک:** مجموعه ای از پسماندهای خطرناک که در یک وسیله نقلیه بارگیری گردد.

صفحه ۷ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست MOP -HSED -GI-308(0)	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانده غیرفعال
--------------	--	--

۶ - اقدامات

- هر شرکت و حمل کننده باید از آخرین ویرایش قوانین و مقررات قانونی در سطح ملی، منطقه ای و مقررات داخلی وزارت نفت آگاهی داشته باشد.
- هر شرکت باید پسماندهای خود را بر اساس آخرین ویرایش راهنمای شماره HSE-442 شناسایی و آنها را طبقه بندی و کدگذاری نموده باشد.
- هر شرکت باید ظروف مناسب با پسماندهای خود را بر اساس آخرین ویرایش راهنمای شماره HSE-442 تعیین و انتخاب نموده باشد. (کتاب مورد ۳ ندارد)
- بطور کلی تمامی ظروف و مخازن نگهداری پسماندها در محل و بسته بندی های پسماندها (اعم از خطرناک و غیر خطرناک) باید دارای برچسب باشد.
- گروههای ناسازگار پسماند باید مشخص شده و بر روی برچسب مربوطه درج یا علامتگذاری شده باشد.
- شرایط ظروف باید منطبق با مقررات مندرج در آخرین ویرایش راهنمای مربوطه به شماره HSE-445 باشد.
- کلیه ظروف پسماند خطرناک باید دارای برچسب بوده و اطلاعات مورد نیاز بر اساس آخرین ویرایش راهنمای مربوطه به شماره HSE-446 بر روی آن درج شده باشد.
- هر محموله پسماند باید دارای بارنامه حمل باشد.
- حمل کننده پسماند باید از کلیه قوانین و مقررات سازمانهای متبوع منجمله سازمان حفاظت محیط زیست، وزارت راه و ترابری، وزارت نفت، و ... در خصوص حمل مواد (اعم از خطرناک و غیر خطرناک) آگاه بوده و آن را رعایت نماید. عدم آگاهی وی از قوانین و مقررات مربوطه، رافع مسئولیتهای وی در انجام وظایف و پاسخگویی به تعهدات و عواقب ناشی از حوادث، شکایات و ... نخواهد بود.
- حمل کننده پسماند باید مشخصات ظروف، اطلاعات موجود بر روی برچسب و بارنامه را کنترل نموده و در صورت وجود عیوب در ظروف و نواقص اطلاعاتی بر روی برچسبها و بارنامه، از حمل محموله خودداری نموده و موارد را به امور HSE شرکت مربوطه گزارش نماید.

صفحه ۸ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست MOP -HSED -GI-308(0)	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانذ غیرعالم
--------------	--	---

- ضوابط و مقررات مربوط به عملیات حمل و نقل پسماند در شش بخش به شرح زیر می باشد که حمل کننده موظف به رعایت آن می باشد. شرح مقررات مربوط به هر بخش در ادامه آورده شده است.

الف) مقررات مورد نیاز برای حمل کنندگان

ب) مقررات نصب اعلانهای هشدار دهنده بر روی وسایل حمل پسماندهای خطرناک

ج) مقررات مربوط به وسایل نقلیه حامل محموله های خطرناک

د) مقررات مربوط به راننده و خدمه وسایل نقلیه حامل محموله های خطرناک

ه) مقررات بارگیری و باراندازی پسماندهای صنعتی و ویژه

الف) مقررات مورد نیاز برای حمل کنندگان

- ✓ چنانچه حمل کننده قصد حمل پسماند خطرناک را دارد، مکلف است جهت هماهنگی و تعیین مسیر مجاز تردد از مبدأ تا مقصد، به سازمان حمل و نقل و پایانه های کشور یا سازمانهای تابعه مراجعه و ضمن ارایه درخواست کتبی به همراه اظهارنامه صاحب پسماندها، مجوز و مسیر عبور پسماندهای خطرناک را دریافت نماید.
- ✓ حمل کننده در خصوص بارگیری و باراندازی پسماندهای خطرناک لازم است مطابق مقررات مندرج در راهنمای حاضر و به شکل صحیح عمل نماید.
- ✓ راننده وسیله نقلیه باید همواره، حین عملیات حمل و نقل پسماندهای خطرناک، اسناد مربوط به خصوصیات و نحوه حمل این گونه کالاها را به همراه داشته باشند. این اسناد باید شامل اطلاعات ذیل باشند.

صفحه ۱۰ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانذ غیر محال
	MOP -HSED -GI-308(0)	

جدول ۱- اعلانهای هشدار دهنده حمل پسماند

در صورتی که وسیله حمل، حاوی پسماند دسته بندی شده زیر باشد	حمل کننده باید از اعلانهای زیر در انتها و در دو طرف وسیله حمل خود استفاده نماید.
عامل منفجره گاز غیر قابل اشتعال گاز قابل اشتعال قابل اشتعال جامدات قابل اشتعال سمی مواد خورنده	عامل منفجره گاز غیر قابل اشتعال گاز قابل اشتعال مایع قابل اشتعال جامد قابل اشتعال سم مواد خورنده

حمل کننده باید از اعلانهای زیر در انتها و در دو طرف وسیله حمل خود استفاده نماید.	در صورتی که وسیله حمل، حاوی پسماند دسته بندی شده زیر باشد
	عامل منفجره گاز غیر قابل اشتعال گاز قابل اشتعال مایع قابل اشتعال جامد قابل اشتعال

صفحه ۱۱ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست MOP -HSED -GI-308(0)	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانذ غیرعالم
---------------	--	---

✓ وسیله نقلیه حامل پسماندهای خطرناک صرف نظر از وزن و حجم محموله فقط در ساعات روز مجاز به تردد در جاده‌های کشور خواهد بود و باید قبل از پایان روز در پارکینگ مناسب توقف و تا آغاز روز بعد از حرکت خودداری کند. در صورت لزوم سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور نقشه مسیری راکه وسیله نقلیه حامل پسماندهای خطرناک برای رسیدن به مقصد باید طی کند و توقفهای غیر اضطراری بین راه در آن پیش بینی شده است را در اختیارمتصدیان حمل و نقل قرار خواهد داد و راننده مکلف است وسیله نقلیه را در مسیر تعیین شده هدایت کند. در نقشه مورد بحث سعی خواهد شد که وسیله نقلیه حتی المقدور از نقاط کم جمعیت و احیاناً جاده‌ای کمربندی شهرها عبور داده شود و توقفهای بین راه دور از وسایل نقلیه دیگر و محلهای امن و خلوت انجام گیرد.

✓ پارک و توقف وسایل نقلیه حامل پسماندهای خطرناک در طول جاده‌ها فقط تحت شرایط زیر امکان پذیر است.

- نصب گوه به تعداد حداقل ۲ عدد و متناسب با تعداد چرخ‌های وسایل نقلیه حامل پسماندهای خطرناک در حین توقف الزامی است.
- موتور وسیله حامل پسماندهای خطرناک باید در حین توقف خاموش باشد.
- وسایل نقلیه حامل پسماندهای خطرناک نباید به هیچ عنوان نشت یا سرریز داشته باشند.
- وسایل نقلیه حامل پسماندهای خطرناک باید در نقاط با شیب کم توقف کنند و از پارک و توقف وسیله نقلیه در سربالایی یا سرازیری‌هایی که توسط وزارت راه و ترابری بای علایم مشخص شده‌اند، خودداری نماید.
- در مواقعی که راننده وسیله نقلیه حامل پسماندهای خطرناک اضطراراً مجبور به توقف شود باید وسیله نقلیه را حتی المقدور منتهی الیه سمت راست جاده در محوطه باز دور از پلها و تونلها و تأسیسات رفاهی بین راه متوقف نماید.

صفحه ۱۲ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست MOP -HSED -GI-308(0)	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانذ غیر محال
---------------	--	--

- در توقف‌های بین راه و توقفهای اضطراری باید راننده یا کمک راننده در وسیله نقلیه یا اطراف آن باقی مانده و از آن مراقبت نماید. علاوه بر این ضروریست در مواضع ۱۰ متری ابتدا و انتهای وسیله نقلیه متوقف شده چراغهای ۲۴ ولتی زرد رنگ الکتریکی نصب شود که تأمین نیروی آنها مستقل از وسیله نقلیه صورت می‌گیرد.

✓ رانندگان وسایل نقلیه حامل پسماندهای خطرناک در هنگام سوخت‌گیری باید موارد زیر را رعایت کنند:

- الف - سوخت‌گیری حتی الامکان در پمپهای دور از شهرها و مراکز جمعیتی صورت گیرد.
- ب - وسیله نقلیه دیگری در جلو یا عقب وسیله نقلیه حامل پسماندهای خطرناک مشغول سوخت‌گیری یا در انتظار نوبت نباشد.
- ج - موتور وسیله نقلیه حامل پسماندهای خطرناک باید در حین سوخت‌گیری خاموش باشد.
- د - راننده یا کمک راننده وسیله نقلیه نباید از آن دور شوند.

✓ وسایل نقلیه حامل محموله های خطرناک نباید تحت هیچ شرایطی وسیله نقلیه دیگری را یدک کشی نموده یا توسط وسیله نقلیه دیگری یدک کشی شود.

✓ حمل مسافر و سرنشین به استثنای راننده و کمک راننده یا عوامل دیگری که با تشخیص متصدی حمل و نقل باید همراه محموله و وسیله نقلیه در عملیات حمل و نقل پسماندهای خطرناک باشد، ممنوع است.

✓ استعمال دخانیات یا استفاده از هرگونه وسیله روشنایی یا آتش زا در داخل وسیله نقلیه یا در فاصله ۵۰ متری آن در حین انجام عملیات حمل و نقل پسماندهای خطرناک ممنوع است.

✓ چنانچه وسیله نقلیه حامل پسماندهای خطرناک به دلیل نقص فنی ناچار به توقف طولانی (براساس نظر سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور) درمسیر گردد، راننده مکلف است متصدی حمل و نقل را از موضوع مطلع نماید و متصدی حمل و نقل نیز مکلف است به محض اطلاع وسیله نقلیه مناسبی را به همراه عوامل لازم برای باراندازی وسیله نقلیه معیوب و بارگیری وسیله نقلیه اعزامی به محل توقف خودرو اعزام نماید.

صفحه ۱۳ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست MOP -HSED -GI-308(0)	 جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پاندمی
---------------	--	--

- ✓ در صورت بروز سوانحی که منجر به پخش پسماندها در طبیعت می‌گردد، متصدی حمل و نقل، موظف است سریعاً مراتب را به سازمان‌های امدادی اطلاع دهد.
- ✓ متصدی حمل و نقل مکلف است قبل از اعزام وسیله نقلیه جهت بارگیری و حمل محموله خطرناک برنامه زمان بندی سفر را در اختیار راننده قرار دهد و راننده نیز مکلف است برنامه تنظیمی از سوی متصدی حمل و نقل را به دقت رعایت نماید.
- ✓ چنانچه وسیله نقلیه، حامل پسماندهای خطرناک با قابلیت انفجار، توسط مأمورین پلیس راه ملزم به توقف شود، راننده وسیله نقلیه مکلف است در نقطه‌ای که پلیس راه مشخص نموده است، توقف نماید.
- ✓ در صورتی که کاروانی از وسایل نقلیه حامل پسماندهای خطرناک به دنبال یکدیگر در حرکت باشند، رانندگان مکلف به حفظ فاصله ۸۰ متری از یکدیگر می‌باشند.
- ✓ حمل کننده پس از دریافت پسماند خطرناک از تولید کننده یا حمل کننده دیگر می‌تواند محموله را تا ده روز در تاسیسات انتقال نگهداری نماید.
- ✓ اگر حمل کننده‌ای پسماند را بیش از ده روز در تاسیسات انتقال نگهداری نماید، تاسیسات انتقال باید تبدیل به تاسیسات ذخیره با خصوصیات لازم برای ذخیره پسماندهای مورد نظر گردد.

ج) مقررات مربوط به وسایل نقلیه حامل محموله‌های خطرناک

- ✓ حمل و نقل محموله‌های خطرناک در صورتی مجاز می‌باشد که وسایل نقلیه حامل این گونه محموله-ها، حائز شرایط و ضوابط مربوطه باشد. حداقل این ضوابط در ادامه آورده شده است.
- ✓ وسایل نقلیه حامل پسماندهای خطرناک باید علاوه بر معاینه فنی معتبر، دارای گواهینامه تأیید صلاحیت صادره از طرف مؤسسه معتبر به شرح مذکور در ضمیمه «ب» این راهنما باشند.
- ✓ در صورت نبود مؤسسات فنی ذی صلاح در شناسایی و بازرسی فنی وسایل نقلیه حامل پسماندهای خطرناک، شرکتها و مؤسسات حمل و نقلی شاغل در بخش حمل و نقل پسماندهای خطرناک موظفند صلاحیت فنی وسیله نقلیه تحت پوشش خود را مطابق ضمیمه «ب» تنظیم و در اختیار رانندگان و عوامل حمل و نقل کالای خطرناک قرار دهند.

صفحه ۱۴ از ۲۹	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانذ غیرفعال راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست MOP -HSED -GI-308(0)	
---------------	---	--

✓ چنانچه وسیله نقلیه حامل پسماندهای خطرناک از ۲ بخش مستقل کشنده و بارگیر تشکیل شده باشد باید هر کدام به تفکیک دارای یک گواهینامه تأیید صلاحیت باشند.

✓ چنانچه وسیله نقلیه حامل پسماندهای خطرناک از ۲ بخش کشنده و نیم یدک تشکیل شده باشد و نیم یدک به صورت مستقل دارای شماره پلاک باشد باید در گواهینامه تأیید صلاحیت شماره پلاک نیم یدک نیز درج گردد.

✓ وسایل نقلیه تانکدار با بارگیرهای نیم یدک که کانتینرهای حامل پسماندهای خطرناک را حمل می کنند یا وسایل نقلیه ای که پسماندهای خطرناک را به صورت فله ای حمل می کنند باید از مثلثهای خطر در هر دو طرف کانتینر یا تانک استفاده کنند.

✓ اطلاعات زیر باید به صورت خوانا روی بدنه بارگیر وسایل نقلیه تانکدار که محموله های خطرناک را حمل نمایند درج گردد.

- نام شرکت یا مؤسسه حمل و نقل

- ظرفیت تانکر

- وزن خالی تانکر

- حداکثر وزن تانکر به همراه محموله

- تاریخ و مدت اعتبار بازرسی

✓ اطلاعات زیر باید به صورت خوانا بر روی تانک کانتینرهای حامل پسماندهای خطرناک درج گردد.

- شماره ثبت تانک کانتینر

- نام شرکت تولید کننده تانک کانتینر

- شماره سریال اعلام شده توسط شرکت تولیدکننده تانک کانتینر

- مقدار عددی فشار محموله بر حسب مگاپاسکال یا بار

- سال تولید تانک کانتینر

صفحه ۱۵ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست MOP -HSED -GI-308(0)	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانذ غیر محال
---------------	--	--

• ظرفیت تانک کانتینر برحسب لیتر

- ✓ وسایل نقلیه‌ای که محموله های خطرناک با حداکثر نقطه اشتعال ۳۲ درجه سانتی گراد را حمل می‌نمایند باید سرپوشیده بوده و طرح و ساخت محفظه بارگیر آنها به صورتی باشد که محموله آنها تحت اثر دما و حرارت خارج از محیط قرار نگیرند.
- ✓ وسایل نقلیه حامل پسماندهای خطرناک باید در سطح قایم عقب دارای مثلث نارنجی رنگ به طول قاعده ۴۰ سانتی متر و ارتفاع ۳۰ سانتی متر باخط مشکی حاشیه‌ای به ضخامت ۱۵ میلی متر باشند.
- ✓ وسایل نقلیه تانک‌دار و بارگیرهایی که دارای بیش از یک تانکر برای حمل و نقل کالای خطرناک هستند باید علاوه بر نصب مثلث موضوع این‌ماده به دو مثلث خطر با همان ابعاد در طرفین نیز مجهز باشند.
- ✓ وسایل نقلیه حامل پسماندهای خطرناک باید به وسایل اطفای حریق متناسب با نوع وسیله نقلیه و میزان قابلیت اشتعال محموله مجهز باشند.

(د) مقررات مربوط به راننده و خدمه وسایل نقلیه حامل محموله های خطرناک

- ✓ حمل و نقل محموله های خطرناک در صورتی مجاز می‌باشد که رانندگان و کمک رانندگان وسایل نقلیه حامل این گونه محموله ها حائز شرایط و ضوابط مندرج در بندهای ذیل باشند.
- ✓ رانندگان وسایل نقلیه حامل پسماندهای خطرناک باید دارای گواهینامه معتبر متناسب با نوع وسیله نقلیه تحت راهبری خویش بوده و حداقل مدت ۳ سال از زمان صدور گواهینامه نیز سپری شده باشد.
- ✓ حداقل سن رانندگان که قصد فعالیت در زمینه حمل و نقل پسماندهای خطرناک را دارند، ۲۶ سال تمام می‌باشد.
- ✓ حداکثر سن مجاز برای رانندگان وسایل نقلیه حامل پسماندهای خطرناک ۵۰ سال تمام می‌باشد. اما در صورت عدم بروز تخلفات از جانب راننده بادر نظر گرفتن امتیازبندی تخلفات راننده، متصدی حمل و نقل می‌تواند با موافقت سازمان حفاظت محیط زیست از رانندگان با سن بیش از ۵۰ سال و کمتر از ۶۰ سال استفاده نماید.

صفحه ۱۶ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست MOP -HSED -GI-308(0)	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل
---------------	--	---

✓ آن دسته از رانندگان که پسماندهای خطرناک را داخل تانکرهای ثابت یا تانکرهای قابل انتقال با ظرفیت بیش از ۱۰۰۰ لیتر یا تانک کانتینرهای با ظرفیت بیش از ۳۰۰۰ لیتر حمل می‌کنند و همچنین رانندگانی که به حمل این پسماندها توسط وسایل نقلیه با وزن ناخالص بیش از ۳۵۰۰ کیلوگرم اقدام می‌نمایند، باید علاوه بر گواهینامه متناسب با رانندگی وسیله نقلیه، تأییدیه ویژه‌ای که مؤید آشنایی با موضوعات: "حمل و نقل پسماندهای خطرناک"، "مفاد آیین‌نامه حمل و نقل جاده‌ای مواد خطرناک"، "اقدامات احتیاطی جهت اجتناب از بروز حوادث ناشی از حمل و نقل پسماندهای خطرناک" و "اقدامات پیشگیرانه در جهت جلوگیری از حوادث ناشی از حمل و نقل جاده‌ای این پسماندها" را مطابق نمونه مذکور در "ضمیمه د" در اختیار داشته باشند.

✓ برای صدور تأییدیه ویژه، شرکتها و مؤسسات حمل و نقلی که به جابجایی پسماندهای خطرناک مبادرت می‌ورزند، مکلفند براساس ضوابط و دستورالعملهای ارایه شده از طرف سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور اقدام به برگزاری دوره‌های آموزشی نموده و تأییدیه ویژه را به رانندگان ارایه کنند.

✓ رانندگان وسایل نقلیه مکلفند قبل از آغاز عملیات حمل و نقل وسایل و لوازم زیر را به همراه داشته باشند و در صورت لزوم از آنها استفاده کنند.

- جلیقه زرد رنگ احتیاط مطابق با استاندارد EN471
- عینک حفاظتی مناسب جهت حفاظت از چشم در مقابل حرارت و خطرات ناشی از واکنشهای شیمیایی مواد خطرناک.
- ماسک مناسب برای تصفیه بخارها و گازهای ناشی از محموله های سمی.
- دستکش لاستیکی مناسب و مقاوم در برابر مواد شیمیایی.
- چکمه لاستیکی مقاوم در برابر مواد شیمیایی.
- تن پوش سراسری از جنس مواد ضدآب (WATER PROOF) و مقاوم در برابر مواد شیمیایی.
- چراغ قوه دستی
- بطری حاوی مایع شستشوی چشم.
- بطری حاوی آب

صفحه ۱۷ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل
	MOP -HSED -GI-308(0)	

✓ استفاده از کمک راننده‌ای که حائز کلیه شرایط راننده اصلی باشد، همراه وسیله نقلیه حامل پسماندهای خطرناک اجباری است.

✓ رعایت کنوانسیون بازل و مصوبات مرتبط با آن در حمل و نقل جاده‌ای لازم الاجرا است.

ه) مقررات بارگیری و باراندازی پسماندهای صنعتی و ویژه

✓ چنانچه به هر دلیل در حین عملیات باراندازی یا بارگیری به ناچار باید در محوطه‌ای تعدادی وسیله نقلیه حامل پسماندهای خطرناک متوقف شوند یا در توقفگاه مناسبی تعدادی از اینگونه وسایل نقلیه متوقف شده‌اند باید شعاع ۲۰ متری را برای فاصله یکدیگر حفظ کنند.

✓ در صورتی که پمپ تخلیه پسماندهای خطرناک از نیروی موتور وسیله نقلیه انرژی خود را کسب نمی‌نماید باید در حین تخلیه، موتور وسیله نقلیه خاموش باشد.

تبصره ۱- چنانچه وسیله نقلیه، حامل محموله خطرناکی با خصوصیات سمی یا خوردندگی باشد و محل تخلیه و باراندازی در مکانی مسقف واقع شده باشد، باید وسیله نقلیه مجهز به موتور پمپ تخلیه محموله باشد که منبع انرژی آن مستقل از موتور محرکه وسیله نقلیه است.

تبصره ۲- چنانچه وسیله نقلیه، حامل محموله خطرناک اشتعال‌پذیر، سمی و یا خوردنده و اسیدی بوده و محل تخلیه و باراندازی در مکانی مسقف واقع شده باشد باید در حین تخلیه موتور وسیله نقلیه خاموش باشد.

✓ حمل پسماندهای خطرناک در بارگیر و یدک مستقل و همچنین حمل پسماندهای خطرناک اشتعال‌پذیر، سمی و یا خوردنده و اسیدی در وسایل نقلیه مفصل دار ممنوع است.

✓ محموله‌های خطرناک که بر اثر تماس با آب یا مجاورت با رطوبت، گازهای قابل اشتعال تولید می‌کنند باید در بارگیرهای مسقف و مقاوم نسبت به نفوذ آب و رطوبت حمل شوند.

✓ پسماندهای خطرناک با قابلیت انفجار باید در کامیون‌های با بارگیر بسته یا دارای دربهای کناری (بغل باز شو) حمل شود.

✓ حداکثر وزن محموله حاوی پسماندهای خطرناک با قابلیت انفجار، نباید از ۱۰۰۰ کیلوگرم و پسماندهای خطرناکی که با مواد منفجره انباشته گردیده‌اند و یا پسماندهای خطرناکی که ایجاد آتش سوزی و احتراق می‌نمایند نباید از ۳۰۰۰ کیلوگرم در هر بارگیر تجاوز نماید.

صفحه ۱۸ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست MOP -HSED -GI-308(0)	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانذ غیرعالم
---------------	--	---

- ✓ چنانچه وسیله نقلیه، حامل محموله‌ای از پسماندهای خطرناک با قابلیت انفجار بوده و مقرر است که محموله آن در باراندازهای مختلف تخلیه گردد، نحوه بارگیری باید به نحوی باشد که بدون جا به جا کردن سایر ظروف حاوی پسماندهای خطرناک و به ترتیب محموله تخلیه و باراندازی شود.
- ✓ محموله هایی از نوع گازهای تحت فشار مایع نشده و گازهای نامحلول تحت فشار در وسایل نقلیه بدون مفصل و در تانکرهای ثابت که به نحومناسی به شاسی وسیله نقلیه محکم شده‌اند، حمل گردند.
- ✓ حمل پسماندهایی از نوع گازهای تحت فشار مایع نشده و گازهای نامحلول تحت فشار، در مخازن کوچک و در بارگیرهای کانتینرها ممنوع است.
- ✓ حمل پسماندهای مایع و اسیدی فقط توسط تانکرهای ثابت مجاز است و این گونه مواد نباید به صورت بشکه‌های مجزا روی بارگیری‌های کفی یا اطاقدار حمل شوند.
- ✓ متصدی حمل و نقل مکلف است مقررات مربوط به اسناد و مدارک حمل و نقل پسماندهای خطرناک را طبق ضوابط مندرج در فصل اول این راهنما رعایت نماید.
- ✓ حمل‌کنندگان تنها ملزم به پذیرش و دریافت پسماندهایی هستند که بارنامه آنها به شکل صحیح تکمیل شده باشد. در خصوص بارنامه و چگونگی تکمیل و استفاده از آن به راهنمای تکمیل و استفاده از بارنامه مراجعه گردد.
- ✓ حمل‌کننده پیش از بارگیری لازم است دقت نماید که ظروف و بسته‌های پسماند دارای برچسب مناسب شامل اطلاعات مربوط به دسته خطر و کد پسماند باشد.
- ✓ قبل از بارگیری مشخصات کلی و وضعیت بسته‌ها از نظر ظاهری باید در دفاتر مربوطه یادداشت گردد.
- ✓ هرگز نباید اجازه داد بسته‌های آسیب دیده بار زده شوند. بارها باید پوشیده و مطمئن باشند.
- ✓ وزن بار باید بطور مساوی در کامیون توزیع گردد و حفاظ لازم برای جلوگیری از ریزش داشته باشد.
- ✓ برای بارگیری ظروف و بسته‌ها بر روی ماشین و تخلیه آن از حرکت دادن بسته بر روی زمین و پرتاب کردن آن اجتناب گردد.
- ✓ برای حمل بار بهتر است با توجه به نوع، مقدار و حجم پسماندهای مذکور، هزینه و طول مسیر مبداء تا مقصد، اقدام به گزینش وسیله مناسب شود.

صفحه ۱۹ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانذ غیرفعال
	MOP -HSED -GI-308(0)	

۷- پیوست ها

صفحه ۲۰ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست MOP -HSED -GI-308(0)	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانذ غیر محال
---------------	--	--

شماره:

.....

ضمیمه الف: اظهار نامه حمل و نقل جاده‌ای پسماندهای خطرناک

فرستنده پسماند(نام و آدرس):

موسسه حمل و نقل پسماند(نام و آدرس):

مشخصات بسته بندی و وزن (در صورت مرکب بودن محموله وزن هریک به تفکیک)	مشخصات محموله (در صورت مرکب بودن محموله مشخصات هریک به تفکیک)
نوع بسته بندی: ۱. ۲. ۳. ۴.	محتویات پسماند: ۱. ۲. ۳. ۴.
تعداد بسته‌ها: ۱. ۲. ۳. ۴.	کد پسماند: ۱. ۲. ۳. ۴.

صفحه ۲۱ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست <i>MOP -HSED -GI-308(0)</i>	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانذ غیرعالم
---------------	---	---

وزن پسماند	خصوصیت خطر:
۱.	۱.
۲.	۲.
۳.	۳.
۴.	۴.

اینجانب صاحب پسماند صحت کلیه مندرجات این اظهار نامه را گواهی نموده و بدینوسیله کلیه مسئولیت-های قانونی ناشی از عدم صحت احتمالی مندرجات فوق را بعهدہ خواهم گرفت.

امضاء و مهر صاحب پسماند

صفحه ۲۲ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست MOP -HSED -GI-308(0)	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانذ غیرعالم
---------------	--	---

ضمیمه ب: گواهی نامه تایید صلاحیت وسیله نقلیه حامل مواد خطرناک

گواهینامه شماره

۱. پس از بازدید و رعایت ملاحظات فنی گواهی می شود وسیله نقلیه ای که ذیلا معرفی می گردد کلیه شرایط مندرج در راهنمای حمل و نقل پسماندهای خطرناک را احراز نموده و این گواهی به منزله مجوز قانونی حمل و نقل پسماندهای خطرناک در محدوده قلمرو سرزمینی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

۲. این گواهینامه تا تاریخ معتبر است.

۳. این گواهینامه بایستی در صورت حدوث یکی از شرایط ذیل به موسسه حمل و نقل عودت داده شود:

الف - هرگاه وسیله نقلیه برای مدتی بیش از دو ماه از سرویس خارج شود.

ب - هرگاه وسیله نقلیه تحت مالکیت شخص دیگری اعم از حقیقی یا حقوقی منتقل گردد.

ج - هرگاه مهلت اعتبار گواهینامه منقضی گردد.

د - چنانچه به هر دلیل یک یا چند مورد از شرایط فنی مندرج در راهنما از وسیله نقلیه سلب گردد.

۴. نوع وسیله نقلیه: وسیله نقلیه بسته، وسیله نقلیه روباز، وسیله نقلیه با تانکر، روبسته / باز، یدک / نیم یدک، و سایر توضیحات:

۵. اسم و آدرس دفتر موسسه حمل و نقل:

۶. شماره انتظامی وسیله نقلیه و یدک

۷. وسیله نقلیه ای که در بالا معرفی گردید در تاریخ ضوابط مندرج در راهنمای حمل و نقل پسماندهای خطرناک را احراز نموده و مانعی جهت حمل محمولات خطرناک با خصوصیات را ندارد

امضاء و مهر موسسه حمل و نقل

۸. اعتبار این گواهینامه برای مرتبه اول تا تاریخ تمدید گردید.

صفحه ۲۳ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانذ غیرفعال
	MOP -HSED -GI-308(0)	

امضاء و مهر موسسه حمل و نقل

۹. اعتبار این گواهینامه برای مرتبه دوم تا تاریخ تمدید گردید.

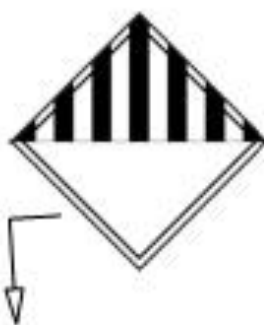
امضاء و مهر موسسه حمل و نقل

۱۰. اعتبار این گواهینامه برای مرتبه سوم تا تاریخ تمدید گردید.

امضاء و مهر موسسه حمل و نقل

صفحه ۲۴ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست MOP -HSED -GI-308(0)	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پراکنده غیرفعال
----------------------	--	--

ضمیمه ج: علائم و نشانه‌های قابل نصب بر روی وسایل نقلیه حامل پسماندهای خطرناک

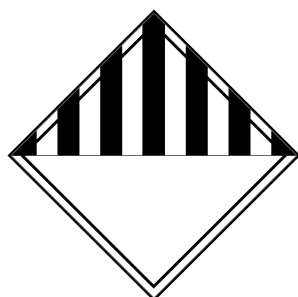
قابل کاربرد برای سایر پسماندهای خطرناک

قابل کاربرد برای حمل محموله‌ای از چند پسماند خطرناک

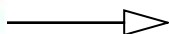
صفحه ۲۵ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پسماند غیرفعال
	MOP -HSED -GI-308(0)	

ضمیمه ج: علائم و نشانه‌های قابل نصب بر روی وسایل نقلیه حامل پسماندهای خطرناک

قابل کاربرد برای سایر پسماندهای خطرناک

صفحه ۲۶ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانذ غیرفعال
	MOP -HSED -GI-308(0)	

قابل کاربرد برای حمل محموله‌ای از چند پسماند خطرناک

صفحه ۲۷ از ۲۹	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پراکنده غیرعالم راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست زیست MOP -HSED -GI-308(0)	
---------------	--	--

ضمیمه د: گواهی نامه گذراندن دوره های آموزشی برای رانندگان وسایل نقلیه حامل پسماندهای خطرناک

رانندگان کالاهای غیر تانکری / تانکری

نام خانوادگی گواهی نامه شماره

نام

محل تولد ملیت

مهر و امضاء مقام مسئول موسسه صادر کننده گواهی نامه
معتبر برای حمل پسماندهای خطرناک با خصوصیات
.....

امضاء دارنده گواهی نامه

برای محمولات تانکری با خصوصیات ذیل
توسط موسسه صادر می-
گردد

برای محمولات غیر تانکری با خصوصیات ذیل توسط
موسسه صادر می گردد

☐ اشتعال پذیری

☐ خوردگی

☐ میل ترکیبی شدید

☐ سمیت

تاریخ صدور

امضاء

مهلت انقضاء

صفحه ۲۸ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانذ غیر محال
	MOP -HSED -GI-308(0)	

محدوده صلاحیت دارنده این گواهینامه جهت حمل محمولات تانکری دارای خصوصیات خطر زیر تا تاریخ
 تمدید گردیده است.

☐ اشتعال پذیری

تاریخ

☐ خوردگی

☐ میل ترکیبی شدید

مهر و امضاء

☐ سمیت

محدوده صلاحیت دارنده این گواهینامه جهت حمل محمولات غیرتانکری دارای خصوصیات خطر زیر تا تاریخ
 تمدید گردیده است.

☐ اشتعال پذیری

تاریخ

☐ خوردگی

☐ میل ترکیبی شدید

مهر و امضاء

☐ سمیت

صفحه ۲۹ از ۲۹	راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پانذ غیرعالم
	زیست MOP -HSED -GI-308(0)	

فرم تصویب مستندات اداره کل HSE و پدافند غیر عامل وزارت نفت

تهیه کننده: معاونت محیط زیست				
عنوان سند :		راهنمای حمل و نقل پسماند خطرناک در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست		
شماره سند: MOP-HSED-GI-308(0)		شماره بازنگری: صفر		
تاریخ / امضا				
بررسی: کمیته تخصصی				
شرکت ملی نفت	شرکت ملی گاز	شرکت ملی پالایش و پخش	شرکت ملی صنایع پتروشیمی	وزارت نفت
کنترل : برنامه ریزی و اطلاعات مدیریت				
تاریخ / امضا				
تصویب: شورای مدیران HSE				
شرکت ملی نفت	شرکت ملی گاز	شرکت ملی پالایش و پخش	شرکت ملی صنایع پتروشیمی	وزارت نفت
تاریخ تصویب سند :				
MOP-HSED-Fo-001(1)				